

**Beleidsregels Integrale schuldhulpverlening
IGSD Steenwijkerland/Westerveld 2015**

voor inwoners van de gemeente Steenwijkerland

Het Dagelijks Bestuur van de IGSD Steenwijkerland en Westerveld;

gelet op de Wet gemeentelijke schuldhulpverlening;

gelet op het op 28 januari 2014 door de gemeenteraad van Steenwijkerland vastgestelde beleidsplan schuldhulpverlening 2014-2017;

gelet op het besluit van 18 november 2014 van het college van burgemeester en wethouders van de gemeente Steenwijkerland inzake de implementatie Schuldhulpverlening IGSD aan de poort waarin de nota Implementatie Nieuwe werkwijze Schuldhulpverlening IGSD aan de Poort is vastgesteld;

besluit vast te stellen de

Beleidsregels Integrale schuldhulpverlening IGSD Steenwijkerland/Westerveld 2015 voor inwoners van de gemeente Steenwijkerland.

Beleidsregels

Artikel 1. Begripsbepalingen

1. Alle begrippen die in deze beleidsregels worden gebruikt en die niet nader worden omschreven hebben dezelfde betekenis als in de Wet gemeentelijke schuldhulpverlening (Wgs) en de Algemene wet bestuursrecht (Awb).
2. In deze beleidsregels wordt verstaan onder:
 - a. Beleidsplan: het beleidsplan schuldhulpverlening 2014-2017 van de gemeente Steenwijkerland;
 - b. GKB: de Gemeentelijke Kredietbank waarmee
 - i. de gemeente Steenwijkerland een raamovereenkomst heeft afgesloten over de uitvoering van de Schuldhulpverlening en,
 - ii. het Dagelijks Bestuur van de IGSD Steenwijkerland en Westerveld een uitvoeringsovereenkomst heeft afgesloten over Schuldhulpverlening;
 - c. Inkomen: inkomen als bedoeld in paragraaf 3.4 Participatiewet, waarbij artikel 31, tweede lid, onder c, h, j, k, l, m, n, q, r en z Participatiewet en artikel 33, vijfde lid, Participatiewet niet van toepassing zijn;
 - d. Bijstandsnorm: de bijstandsnorm als bedoeld in artikel 5 sub c Participatiewet;
 - e. Dagelijks Bestuur: het Dagelijks Bestuur van de IGSD Steenwijkerland en Westerveld;
 - f. Het college: het college van burgemeester en wethouders van de gemeente Steenwijkerland;
 - g. Schuldhulpverlener: schuldhulpverlener van de IGSD die de hulpvraag in het kader van schuldhulpverlening vaststelt en die adviseert en besluit of en in welke mate verzoeker voor schuldhulpverlening in aanmerking komt;
 - h. Schuldhulpverlening: het begeleiden of ondersteunen van een inwoner bij het vinden van een oplossing voor zijn (dreigende problematische) schuldsituatie, maar ook bij het vinden van een oplossing voor de eventuele oorzaken hiervan, alsmede het verlenen van nazorg;
 - i. Problematische schuldsituatie: de situatie waarin van een natuurlijk persoon redelijkerwijs is te voorzien dat hij niet zal kunnen voortgaan met het betalen van de schulden van zijn huishouden of waarin hij heeft opgehouden te betalen;
 - j. Ketenpartners: partners met wie het Dagelijks Bestuur afspraken heeft gemaakt in het kader van schuldhulpverlening;
 - k. Gehuwd: gehuwd in de zin van artikel 3 Participatiewet;
 - l. Ondernemer: zelfstandige als bedoeld in de Bbz 2004;
 - m. Onverwijld: onder het begrip onverwijld in artikel 8 lid 1 wordt verstaan, uiterlijk binnen 30 dagen, gerekend vanaf het moment waarop het te melden feit of de omstandigheid zich heeft voorgedaan, dan wel kenbaar werd voor verzoeker;

- n. Onregelbare schuldenaar: een verzoeker die zich stelselmatig niet aan de afspraken houdt of kan houden en/of niet gemotiveerd is – indien mogelijk – meer inkomen te verwerven en ten gunste van crediteuren keuzen te maken in het bestedingspatroon;
- o. Niet-regelbare schulden: schulden die niet meegenomen kunnen worden in het kader van een schuldregeling, omdat de aard van de schuld zich tegen een minnelijke schuldregeling in de zin van een saneringskrediet of schuldbemiddeling verzet. Het gaat dan om schulden die buiten de schuldregeling vallen;
- p. Toets: na achttien maanden toetst de schuldhulpverlener of verzoeker zijn eigen administratie kan beheren.

Artikel 2. Doelgroep gemeentelijke schuldhulpverlening

1. Inwoners van 18 jaar en ouder van de gemeente Steenwijkerland met een (dreigende problematische) schuldsituatie die zij zonder hulp niet kunnen oplossen.
2. Schuldhulpverlening is niet toegankelijk voor ondernemers met een nog functionerende onderneming en inwoners die met hun bedrijf staan ingeschreven bij de Kamer van Koophandel.
3. In afwijking van het eerste lid kunnen de volgende inwoners uit Steenwijkerland met een (dreigende problematische) schuldsituatie wel in aanmerking komen voor informatie en advies:
 - a. inwoners jonger dan 18 jaar
 - b. ondernemers met een nog functionerende onderneming en inwoners die met hun bedrijf staan ingeschreven bij de Kamer van Koophandel.

Artikel 3 Melding schuldhulpverlening

1. Verzoekers kunnen zich op de volgende wijzen melden bij het Dagelijks Bestuur voor schuldhulpverlening:
 - a. via het inloopsprek;
 - b. telefonisch bij schuldhulpverleners van de IGSD;
 - c. per brief; of
 - d. per e-mail.
2. Van een melding als bedoeld in het eerste lid is sprake indien verzoeker de volgende gegevens heeft doorgegeven:
 - a. NAW-gegevens en BSN van verzoeker,
 - b. contactgegevens van verzoeker,
 - c. eventuele naam en contactgegevens van gemachtigde van verzoeker,
 - d. datum van de ~~aan~~melding,
 - e. reden van de melding (is er sprake van een bedreigende situatie), en
 - f. naam van degene met wie verzoeker gehuwd is.
3. De melding als bedoeld in het eerste lid kan ook via een derde plaatsvinden, indien deze derde daartoe gemachtigd is door verzoeker.
4. Verzoekers die gehuwd zijn dienen zich gezamenlijk tot het Dagelijks Bestuur te wenden.

Artikel 4. Wachtijd en procedure in bedreigende situatie (crisisinterventie)

Indien de schuldhulpverlener bij de melding constateert dat sprake is van een bedreigende situatie, draagt de schuldhulpverlener verzoeker per direct over aan de GKB. De GKB houdt binnen drie werkdagen na de melding het intakegesprek met verzoeker waarin zijn hulpvraag wordt vastgesteld. De GKB past de crisisinterventie namens het Dagelijks Bestuur toe om de bedreigende situatie af te wenden.

Artikel 5. Wachtijd en procedure algemeen

1. Binnen twee weken na de melding als bedoeld in artikel 3 vindt een intakegesprek plaats. Met dit intakegesprek stelt de schuldhulpverlener de hulpvraag vast.
2. Op basis van het intakegesprek, eventuele vervolgesprek(ken) en de door of namens verzoeker verstrekte gegevens maakt de schuldhulpverlener de afweging of en in welke mate

verzoeker voor schuldhulpverlening in aanmerking komt. Daarbij onderzoekt de schuldhulpverlener achtereenvolgens de mogelijkheden van verzoeker om:

- a. op eigen kracht zijn schulden te regelen;
 - b. met behulp van de schuldhulpverlener zijn schulden te regelen en;
 - c. met behulp van de GKB zijn schulden te regelen.
3. Bij de afweging als bedoeld in het tweede lid spelen de volgende factoren een rol:
- a. zwaarte en/of omvang van de schulden, alsmede de regelbaarheid daarvan;
 - b. psychosociale situatie;
 - c. houding en gedrag van verzoeker (motivatie);
 - d. een eventueel eerder gebruik van schuldhulpverlening.
4. Op basis van de bevindingen naar aanleiding van het intakegesprek en eventuele vervolgesprekken als bedoeld in het tweede lid neemt de schuldhulpverlener een besluit.

Artikel 6 Aanbod schuldhulpverlening.

1. Indien verzoeker op eigen kracht dan wel met behulp van de schuldhulpverlener zijn schulden of financiële situatie kan regelen, biedt het Dagelijks Bestuur één of meerdere van de volgende producten of diensten aan:
 - a. Informatie en advies;
 - b. Betalingsregelingen;
 - c. Nazorg en preventie;
 - d. Budgetbegeleiding door vrijwilligers.
2. Indien verzoeker niet op eigen kracht dan wel met behulp van de schuldhulpverlener zijn schulden kan regelen, maar wel met behulp van de GKB, dan verwijst het Dagelijks Bestuur hem daar naar door. De GKB kan verzoeker in het kader van schuldhulpverlening één of meerdere van de volgende producten of diensten aanbieden:
 - a. Herfinanciering;
 - b. Budgetbeheer;
 - c. Minnelijke schuldregelingen;
 - d. WSNP verklaring;
 - e. Bewindvoering;
 - f. Crisisinterventie.

Artikel 7. Duur budgetbeheer

1. De duur van bekostigd budgetbeheer is maximaal achttien maanden.
2. In afwijking van het eerste lid telt de periode die voorafgaat aan het treffen van de schuldregeling niet mee voor het bepalen van de duur van budgetbeheer.
3. In afwijking van het eerste lid verlengt het Dagelijks Bestuur het bekostigd budgetbeheer eenmaal met achttien maanden indien de inwoner:
 - a. op de datum van verlenging een inkomen heeft dat lager is dan 120% van de voor hem geldende bijstandsnorm en,
 - b. hij blijkens een toets (nog) niet in staat is om zijn eigen administratie te voeren.

Artikel 7a. Overgangsrecht duur budgetbeheer

1. Voor verzoekers die op 30 april 2014 in door de gemeente bekostigd budgetbeheer zitten, is de duur van door de gemeente bekostigd budgetbeheer beperkt tot maximaal 36 maanden, gerekend vanaf de eerste maand waarop door de gemeente bekostigd budgetbeheer plaats vond.
2. In afwijking van het vorige lid kan door de gemeente bekostigd budgetbeheer verlengd worden, indien de (minnelijke) schuldregeling nog niet is beëindigd.

Artikel 8. Verplichtingen

1. Verzoeker doet aan het Dagelijks Bestuur op verzoek of onverwijld uit eigen beweging mededeling van alle feiten en omstandigheden waarvan hem redelijkerwijs duidelijk kan zijn dat zij van invloed kunnen zijn op schuldhulpverlening, zowel bij het verzoek als gedurende de looptijd van het schuldhulpverleningstraject.

2. Verzoeker is verplicht om alle medewerking te verlenen die redelijkerwijs nodig is gedurende de verzoekperiode en tijdens het schuldhulpverleningstraject. De medewerking bestaat onder andere uit:
 - a. het nakomen van afspraken;
 - b. geen nieuwe financiële verplichtingen en / of schulden aangaan;
 - c. het zich houden aan de bepalingen van de door verzoeker ondertekende overeenkomsten.
 - d. het tijdig verschijnen op een afspraak voor schuldhulpverlening;
 - e. het overleggen van een identiteitsbewijs, zoals bedoeld in artikel 1 van de Wet op de identificatieplicht;
 - f. het verlenen van toestemming om de voor de schuldhulpverlening van belang zijnde informatie in te winnen bij derden en te verstrekken aan derden;
 - g. het zich tot het uiterste inspannen om betaald werk te behouden dan wel fulltime betaald werk te krijgen;
 - h. meewerken aan door de IGSD of UWV opgelegde re-integratieverplichtingen;
 - i. het treffen van maatregelen om de afloscapaciteit te verhogen, waaronder het beroep doen op inkomensverhogende regelingen, het vragen van kostgeld aan inwonende kinderen en het verkopen van niet noodzakelijke bezittingen;
 - j. het gebruiken van de beschikbare afloscapaciteit voor de aflossing van schulden;
 - k. het stipt nakomen van de overeengekomen aflossingsverplichtingen;
 - l. het zich houden aan de bepalingen van de afgesloten schuldhulpverleningsovereenkomst(en);
 - m. het nalaten van wat de voortgang van de schuldhulpverlening belemmert.
3. De verplichtingen als bedoeld in het eerste en tweede lid gelden voor verzoeker ook jegens de GKB of andere derden die namens het Dagelijks Bestuur besluiten nemen in het kader van de Wet gemeentelijke schuldhulpverlening.

Artikel 9. Weigeren en beëindigen

1. Indien verzoeker niet of in onvoldoende mate zijn verplichtingen nakomt zoals neergelegd in artikel 8, eerste en tweede lid, kan het Dagelijks Bestuur besluiten om schuldhulpverlening te weigeren of te beëindigen.
2. Alvorens een besluit te nemen als bedoeld in het eerste lid, stelt het Dagelijks Bestuur verzoeker eerst in de gelegenheid zijn verzuim binnen een daartoe door het Dagelijks Bestuur te stellen termijn te herstellen.
3. Het Dagelijks Bestuur kan besluiten om schuldhulpverlening te weigeren dan wel te beëindigen indien de verzoeker:
 - a. een onregelbare schuldenaar is;
 - b. niet-regelbare schulden heeft;
 - c. niet meer tot de doelgroep behoort;
 - d. het schuldhulpverleningstraject succesvol heeft afgerond;
 - e. schuldhulpverlening is toegekend op grond van door hem onjuist verstrekte gegevens en deze toekenning niet zou zijn gegeven indien het Dagelijks Bestuur wel over de juiste gegevens had beschikt ten tijde van de besluitvorming;
 - f. zich misdraagt ten opzichte van schuldhulpverleners, medewerkers van de GKB of vrijwilligers, belast met werkzaamheden in het kader van schuldhulpverlening;
 - g. in staat is om zijn schulden zelf te regelen dan wel in staat is de schulden of de financiële huishouding zelfstandig te beheren;
 - h. de geboden hulpverlening, gelet op de persoonlijke omstandigheden van de schuldenaar, niet (langer) passend is;
 - i. daar schriftelijk om verzoekt;
 - j. één of meer schuldeisers heeft die weigeren mee te werken aan de schuldregeling.

Artikel 10. Recidive - hernieuwd verzoek

1. Een verzoeker kan schuldhulpverlening worden geweigerd, indien hij minder dan twee jaar voorafgaand aan de dag waarop hij zich tot het Dagelijks Bestuur wendt voor schuldhulpverlening een minnelijke of wettelijke schuldregeling als bedoeld in artikel 6, tweede lid, succesvol heeft doorlopen.
2. Een verzoeker kan schuldhulpverlening worden geweigerd indien minder dan één jaar voorafgaand aan de dag waarop hij zich voor schuldhulpverlening tot het Dagelijks Bestuur wendt, schuldhulpverlening is geweigerd of beëindigd op grond van artikel 9 lid 1 of lid 3, tenzij sprake is van weigering of beëindiging op grond van artikel 9 lid 3 onderdelen c, d en g.
3. In afwijking van het eerste en tweede lid kan verzoeker nog wel informatie en advies en/of een doorverwijzing krijgen.
4. Het in dit artikel bepaalde geldt evenzo voor gedragingen die voor inwerkingtreding van deze beleidsregels hebben plaatsgevonden.

Artikel 11. Hardheidsclausule en onvoorziene omstandigheden

1. Het Dagelijks Bestuur kan in bijzondere gevallen gemotiveerd afwijken van de bepalingen in deze regeling, indien onverkorte toepassing daarvan aanleiding geeft of zou leiden tot onredelijkheid of onbillijkheid van overwegende aard.
2. In gevallen waarin deze regeling niet voorziet, beslist ~~de~~ het Dagelijks Bestuur.

Artikel 12. Inwerkingtreding

Deze beleidsregels treden een dag na de publicatie in werking.

Artikel 13. Citeertitel

Deze regeling kan worden aangehaald als: Beleidsregels Integrale schuldhulpverlening IGSD Steenwijkerland/Westerveld 2015 voor inwoners van de gemeente Steenwijkerland.

Aldus vastgesteld op 13 november 2015 door

Het Dagelijks Bestuur van de IGSD Steenwijkerland/Westerveld,
de directeur de voorzitter

K.H. Smidt

Bijlage

Algemene toelichting

Op 28 januari 2014 stelde de gemeenteraad van Steenwijkerland het beleidsplan schuldhulpverlening 2014-2017 vast als bedoeld in artikel 2 lid 2 Wet gemeentelijke schuldhulpverlening.

De gemeente Steenwijkerland wil de maatschappelijke participatie van inwoners vergroten en maatschappelijke kosten voorkomen door te streven naar financiële zelfredzaamheid van schuldenaren. Bij voorkeur wordt gestreefd naar een schuldenvrije toekomst. Dit is echter niet voor iedereen haalbaar.

Met ingang van 1 april 2015 is de poortwachtersfunctie in het kader van schuldhulpverlening voor de duur van twee jaar bij de IGSD ondergebracht. Aan het eind van deze periode vindt een evaluatie plaats en besloten of deze poortwachtersfunctie voortgezet wordt. Dit op basis van het collegebesluit van 18 november 2014. Aan dit besluit lag de bijlage Nota Implementatie Nieuwe werkwijze Schuldhulpverlening IGSD aan de Poort ten grondslag. Naar aanleiding van dit collegebesluit zijn de beleidsregels integrale schuldhulpverlening aangepast.

Artikelsgewijze toelichting

Artikel 1. Begripsbepalingen

Eerste lid

Het eerste lid spreekt voor zich en behoeft geen toelichting

Tweede lid

Alleen de begrippen beleidsplan, GKB, inkomen, bijstandsnorm, toets, Dagelijks Bestuur, college, schuldhulpverlener, schuldhulpverlening, problematische schuldsituatie, ketenpartners, gehuwd, ondernemer, onverwijld, niet-regelbare schulden en onregelbare schuldenaar zijn toegevoegd. Voor begrippen inkomen en bijstandsnorm is aansluiting gezocht bij de Participatiewet.

Onderdelen a en b spreken voor zich

Onderdeel c inkomen.

In dit onderdeel is er voor gekozen om de pensioenvrijlating als omschreven in artikel 33 lid 5 Participatiewet niet toe te passen. Dit betekent dat de hoogte van een particulier pensioen volledig wordt meegenomen voor het bepalen van de hoogte van het inkomen.

Verder is er in dit onderdeel voor gekozen om bij de bepaling van de hoogte van het inkomen, in tegenstelling tot artikel 32 lid 2 Participatiewet, de volgende middelen wel tot het inkomen te rekenen:

- De jonggehandicaptenkorting (Artikel 31 lid 2 onderdeel c Participatiewet)
- Inkomsten uit arbeid van ten laste komende kinderen (artikel 31 lid 2 onderdeel h Participatiewet)
- De een- of tweemaalige premie gericht op arbeidsinschakeling (artikel 31 lid 2 onderdeel j Participatiewet)
- Kostenvergoeding voor vrijwilligerswerk (artikel 31 lid 2 onderdeel k Participatiewet)
Voor zover de vergoeding wordt verstrekt ten behoeve van daadwerkelijk gemaakte kosten, wordt deze niet tot het inkomen gerekend
- Uitkeringen en vergoedingen voor materiële en immateriële schade (artikel 31 lid 2 onderdeel l Participatiewet) voor zover het inkomen is in de zin van de Participatiewet
- Giften die het karakter van inkomen hebben (artikel 31 lid 2 onderdeel m Participatiewet)
- De inkomstenvrijlating van 25 procent (artikel 31 lid 2 onderdeel n Participatiewet)
- Tegemoetkoming jonggehandicapten op grond van de Wajong (artikel 31 lid 2 onderdeel q Participatiewet)
- de inkomstenvrijlating voor alleenstaande ouders (artikel 31 lid 2 onderdeel r Participatiewet)

- de inkomstenvrijlating voor personen die medisch urenbeperkt zijn (artikel 31 lid 2 onderdeel z Participatiewet)

Onderdeel d Bijstandsnorm behoeft geen toelichting

Onderdelen e en f behoeven geen toelichting

Onderdeel g schuldhulpverlener behoeft geen toelichting

Onderdeel h schuldhulpverlening behoeft geen toelichting

Onderdeel i problematische schuldsituatie

De definitie van het begrip problematische schuldsituatie is afkomstig uit de ‘Gedragscode Schuldregeling’ van de Nederlandse Vereniging voor Volkskrediet, de branchevereniging voor schuldhulpverlening en sociaal bankieren (NVVK). De WSNP hanteert dezelfde definitie.

Onderdeel j Ketenpartners

Dit zijn de partners met wie de IGSD afspraken maakt in het kader van schuldhulpverlening.

Onderdeel k gehuwd behoeft geen toelichting

Onderdeel l ondernemer

Aangesloten is bij het begrip zelfstandige zoals gedefinieerd in de Bbz2004.

Onderdeel m onverwijd

Dit begrip is afkomstig uit onder andere de Participatiewet. De IGSD vult dit begrip op dezelfde wijze in als onder de Participatiewet.

Onderdeel n onregelbare schuldenaar

Het is van belang om vast te stellen of verzoeker een regelbare schuldenaar is. Dit om te vast te stellen in hoeverre hij in aanmerking komt voor schuldhulpverlening.

Onderdeel o niet-regelbare schulden

Voorbeelden van niet regelbare schulden kunnen zijn fraudeschulden in het kader van de Participatiewet of schulden bij het Centraal Justitieel Incassobureau (CJIB).

Onderdeel p Toets

Bij inwoners die gebruik maken van budgetbeheer met een laag inkomen vindt na achttien maanden een toets plaats om te onderzoeken of zij hun eigen administratie kunnen beheren

Artikel 2. Doelgroep gemeentelijke schuldhulpverlening

Eerste lid

Conform de visie van de gemeente staat schuldhulpverlening in beginsel open voor alle inwoners van de gemeente van 18 jaar en ouder met een (dreigende problematische) schuldsituatie die zij zonder hulp niet kunnen oplossen. De gemeente Steenwijkerland gaat in het kader van schuldhulpverlening uit van de eigen verantwoordelijkheid en kracht van de schuldenaar. Inwoners moeten doen wat ze kunnen doen¹.

Daar waar de burger in staat moet worden geacht om de (dreigende) schuldenproblematiek zelf aan te pakken en te regelen, kan schuldhulpverlening achterwege blijven.

Tweede lid

¹ Pagina 5 van hoofdstuk 1 van het Beleidsplan schuldhulpverlening 2014-2017.

In lijn met het regeringsstandpunt (MvT 32291 nr.3 blz 9) is de schuldhulpverlening niet toegankelijk voor ondernemers met een (nog) functionerend bedrijf.

Zelfstandigen met financiële problemen kunnen een beroep doen op het Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004 (Bbz 2004). Zelfstandigen die dat niet kunnen omdat hun bedrijf niet levensvatbaar is, zullen hun bedrijf eerst moeten beëindigen alvorens een beroep te kunnen doen op de Wet gemeentelijke schuldhulpverlening.

Zelfstandigen die geen beroep kunnen doen op het Bbz 2004 omdat hun partner voldoende inkomsten heeft, zullen eerst moeten stoppen met de onderneming en zich uitschrijven bij de Kamer van Koophandel. Vervolgens kunnen zij een beroep doen op de gemeentelijke schuldhulpverlening. Zijn ze gestopt met de onderneming maar hebben zij zich niet laten uitschrijven bij de Kamer van Koophandel dan behoren ze niet tot de doelgroep. Zie ook de toelichting op het derde lid onderdeel b.

Derde lid

Onderdeel a

Jongeren tot 18 jaar behoren niet tot de doelgroep. Een minderjarige is bekwaam rechtshandelingen te verrichten wanneer hij met toestemming van zijn wettelijke vertegenwoordiger (meestal ouder) handelt (artikel 1:234 lid 1 BW). De toestemming wordt aan de minderjarige verondersteld te zijn verleend, indien het een rechtshandeling betreft ten aanzien waarvan in het maatschappelijk verkeer gebruikelijk is dat minderjarigen van zijn leeftijd deze zelfstandig verrichten (artikel 1:234 lid 3 BW). Wanneer het gaat om het afsluiten van abonnementen van een mobiele telefoon of het aangaan van geldleningen zal dat in zijn algemeenheid alleen kunnen gebeuren met toestemming van de ouders. De financiële verplichtingen die de minderjarige aangaat, moeten passen bij zijn leeftijd. Is dat niet gebeurd dan kunnen de ouders de overeenkomst die hun minderjarig kind zonder toestemming is aangegaan vernietigen (artikel 3:32 lid 2 BW). Voorbeeldbrieven zijn op internet beschikbaar. Ouders die wel toestemming hebben gegeven, waardoor minderjarigen (problematische) schulden hebben, zijn onderhoudsplichtig jegens hun kinderen en dienen dat zelf op te lossen. Een uitzondering wordt gemaakt voor informatie en advies.

Onderdeel b

Zelfstandigen met een functionerende onderneming met financiële problemen kunnen wel doorverwezen worden naar het Regionaal Bureau Zelfstandigen (Rbz) in Zwolle. Zij komen mogelijk in aanmerking voor het Bbz 2004 wanneer zij niet meer bij een bank terecht kunnen. In dit kader is ook van belang wat in de verzamelbrief van juni 2015 stond die de staatssecretaris van het ministerie van SZW gemeenten toezond. Zelfstandigen die vanwege hun privé schulden met problemen kampen maar verder over een levensvatbaar bedrijf beschikken, hebben in beginsel wel toegang tot de schuldhulpverlening. Het gaat dan om de privé schulden van de betrokkene. De schulden van de onderneming kunnen niet meelopen in een minnelijke schuldregeling.

Artikel 3 Melding schuldhulpverlening

Eerste lid

De gemeente Steenwijkerland wil een laagdrempelige voorziening voor alle inwoners uit Steenwijkerland.² Inwoners mogen zelf kiezen op welke wijze zij zich tot het Dagelijks Bestuur willen wenden voor schuldhulpverlening. Zij hoeven daarvoor geen formulieren in te vullen. Naar aanleiding van deze melding wordt de persoon per brief of telefoon uitgenodigd voor een intakegesprek.

Tweede lid

Wel heeft de schuldhulpverlener een aantal basisgegevens nodig. Dit allereerst om verzoeker voor de intake uit te kunnen nodigen en daarnaast om in te schatten of sprake is van een bedreigende situatie. In het laatste geval is crisisinterventie noodzakelijk.

Derde lid

Ook een derde mag een inwoner melden voor schuldhulpverlening. Wel moet blijken dat deze derde door de inwoners gemachtigd is.

² Zie voetnoot 1.

Vierde lid

Gehuwden, inwoners die een gezamenlijke huishouding voeren of geregistreerd partners dienen zich gezamenlijk tot het Dagelijks Bestuur te wenden.

Het is mogelijk dat inwoners die een gezamenlijke huishouding voeren of gehuwd zijn onder huwelijkse voorwaarden problematische schulden hebben, waarvoor hun partner niet aansprakelijk is. Het is dan wel van belang dat beiden zich melden. Ook bij beslaglegging beïnvloedt het inkomen van de niet voor de schulden aansprakelijke partner de beslagvrije voet van de schuldenaar. Het is mogelijk om voor de partner die problematisch schulden heeft een regeling treffen. Medewerking van de niet voor de schulden aansprakelijke partner is veelal wel een voorwaarde om een schuldregeling te doen slagen.

Artikel 4 Wachtijd en procedure in bedreigende situatie (crisisituatie)

Indien sprake is van een bedreigende situatie zoals weergegeven in artikel 4 lid 2 Wet gemeentelijke schuldhulpverlening, vindt crisisinterventie plaats. Hiervoor moet de schuldhulpverlener over een machtiging van de klant beschikken waarmee de schuldhulpverlenende organisatie (GKB) maatregelen kan nemen zoals het maken van betaalafspraken met lokale woningcorporaties, leveranciers van gas, water en zorgverzekeraars. De crisisinterventie heeft tot doel de gedwongen woningontuiming, beëindiging van de levering van gas, elektriciteit, stadsverwarming of water of opzegging dan wel ontbinding van de zorgverzekering te voorkomen.

Artikel 5 Wachtijd en procedure algemeen

Eerste lid

Het streven is om gemiddeld binnen twee weken het intakegesprek te laten plaatsvinden. Dat is korter dan de wettelijke termijn van vier weken.

Tweede lid

Tijdens de intake wordt een analyse gemaakt van de financiële problematiek. De oorzaken en het ontstaan van deze problematiek worden vastgesteld. Hiervoor worden alle benodigde gegevens verzameld. Indien nodig wordt een budgetplan opgesteld. Doel van de intake is tevens het toetsen van de zelfredzaamheid van de klant. Ook zal er een inschatting gemaakt worden in hoeverre de schuldenaar en de schulden wel of niet regelbaar zijn. Dit volgens het Tilburgse Kwadrant.

De gemeente Tilburg heeft het Tilburgse Kwadrant ontwikkeld. Dit kwadrant kijkt naar de achterliggende oorzaken van de schuldenproblemen (verzoeker/schuldenaar) en naar de mogelijkheden die er zijn om de schulden af te lossen (schuldenpakket). Het kwadrant rubriceert de schuldenaar als regelbaar of onregelbaar. Ook de schulden worden ingedeeld in regelbaar of onregelbaar. In schema ziet dit er als volgt uit

	regelbare schuldenaar	onregelbare schuldenaar
regelbaar schuldenpakket	schuldsituatie is op te lossen met schuldhulpverlening	mogelijkheden hangen af van individu: soms stabiliseren, soms geen oplossing
onregelbaar schuldenpakket	schuldhulpsituatie is alleen te stabiliseren	de gemeente kan niets of nauwelijks iets doen

De verstandelijke mogelijkheden en de houding van de schuldenaar bepalen of hij al dan niet ‘regelbaar’ is. En schulden zijn ‘onregelbaar’ als ze niet kunnen worden betrokken bij een schuldregeling, zoals bepaalde schulden bij het CJIB of studieschulden. Door te werken met dit kader wordt schuldhulpverlening en de doorverwijzingen naar ketenpartners effectiever ingezet. Het model is bedoeld om te ondersteunen bij het bepalen van het aanbod. Er zal zoveel mogelijk maatwerk geleverd worden. Afhankelijk van de problematiek wordt dit in 1 of meerdere gesprekken gerealiseerd³.

Is de verzoeker in staat op eigen kracht, eventueel aangevuld met een advies van de schuldhulpverlener, zijn schulden te regelen, dan eindigt daarmee de schuldhulpverlening. Is de verzoeker in staat met behulp van de schuldhulpverlener van de IGSD zijn schulden te regelen, dan komt hij niet in aanmerking voor schuldhulpverlening via de GKB. Pas als verzoeker niet in staat is op eigen kracht of met behulp van de schuldhulpverlener van de IGSD zijn schulden te regelen, wordt hij doorverwezen naar de GKB. Dit is anders indien de IGSD (en/of de GKB) niet of nauwelijks iets kan doen dan wel geen (totaal)oplossing⁴ mogelijk is (2e en 4e kwadrant).

Derde lid

Dit lid toont in feite de kern van schuldhulpverlening: een gerichte en selectieve toepassing. Het gaat om maatwerk. De inzet van diensten kan per situatie verschillen. Er worden vier factoren genoemd die bepalen in welke mate de het Dagelijks Bestuur één of meerdere diensten schuldhulpverlening aanbiedt.

Vierde lid

De bevindingen tijdens het intakegesprek en eventuele vervolggesprekken legt de schuldhulpverlener vast in een (voortgangs)rapportage. Op basis van deze bevindingen neemt de schuldhulpverlener een besluit. In dat besluit staat of de verzoeker tot de schuldhulpverlening wordt toegelaten.

Artikel 6. Aanbod schuldhulpverlening

Hieronder staan korte omschrijvingen van de verschillende producten in het kader van schuldhulpverlening⁵ die het Dagelijks Bestuur zelf kan aanbieden. Het artikel maakt onderscheid tussen enerzijds situaties waarin de schuldenaar zelf zijn schulden kan regelen of met behulp van de schuldhulpverlening en anderzijds situaties waarin de schulden alleen met behulp van de GKB zijn te regelen. Zie hiervoor de toelichting op artikel 5, tweede lid.

Eerste lid.

onderdeel a Informatie en advies

Informatie en advies wordt ingezet bij klanten bij wie met informatie en advies financieel evenwicht kan worden bereikt. De advisering betreft bijvoorbeeld het ordenen van de financiële administratie, het geven van geld besparende tips en eventueel de doorverwijzing naar derden. Informatie en advies is gericht op de oplossing van relatief lichte problematiek, ook om zo erger te voorkomen. Deze dienstverlening is dus ook gericht op preventie. Hierbij valt te denken aan de contacten met de klanten die dreigen een beslag op hun Participatiewet-uitkering te krijgen. Deze dienst kan in verschillende fases in het proces ontstaan. Tijdens de intake kan blijken dat volstaan kan worden met een kort advies.

³ Zie pagina 10 en 11 van de Nota Implementatie Nieuwe werkwijze Schuldhulpverlening IGSD aan de Poort (bijlage bij het collegebesluit van 18 november 2014 van de gemeente Steenwijkerland)

⁴ Misschien is geen totaaloplossing mogelijk, maar is bijvoorbeeld de beslagvrije voet wel aangepast omdat deze niet (meer) juist was.

⁵ Zie pagina 11 e.v. van de Nota Implementatie Nieuwe werkwijze Schuldhulpverlening IGSD aan de Poort (bijlage bij het collegebesluit van 18 november 2014 van de gemeente Steenwijkerland)

Onderdeel b Betalingsregeling

Met een betalingsregeling wordt 100 procent van de vorderingen in termijnen terugbetaald. Hiervoor wordt overleg gepleegd met de schuldeiser, maar meestal met een deurwaarder of incassobureau.

Onderdeel c Nazorg en preventie

Het doel van nazorg is het voorkomen van recidive, door het eerste jaar na het beëindigen van het schuldhulpverleningstraject minimaal 1 maal met de betrokkenen in gesprek te gaan. Er wordt dan nagegaan of de inkomsten en uitgaven van de klant nog in evenwicht zijn.

Preventie en nazorg liggen in elkaars verlengde. Middels bijvoorbeeld budgetcursussen en voorlichting wil het Dagelijks Bestuur voorkomen dat problematische schulden ontstaan.

Onderdeel d Budgetbegeleiding door vrijwilligers

Niet alle schuldenaren hebben begeleiding nodig van een professionele schuldhulpverlener. Om deze reden worden eveneens vrijwilligers ingezet. Op dit moment is er in samenwerking met Timpaan en ZONL een pool van vrijwilligers opgeleid om schuldenaren te begeleiden bij het beheren van hun inkomsten en uitgaven. Deze begeleiding kan op verschillende momenten ingezet worden. Te denken valt aan het beëindigen van het product budgetbeheer bij een NVVK geregistreeerde organisatie maar ook na bijvoorbeeld een intake gesprek. De IGSD zal in samenwerking met ZONL trachten een goede afstemming te zoeken tussen de schuldenaar en de vrijwilliger. Dit om ervoor te zorgen dat er sprake is van een goede match.

Tweede lid

Voor een toelichting op de aanhef wordt verwezen naar de toelichting op beleidsregel 5.

Onderdeel a Herfinanciering

Door herfinanciering van de schulden vermindert de lastendruk van de klant. Dit kan via een gemeentelijke kredietbank of een reguliere bank. Met herfinanciering wordt 100 procent van de vorderingen in termijnen terugbetaald.

Onderdeel b Budgetbeheer

Indien het nodig is dat het financiële beheer geheel of gedeeltelijk moet worden overgenomen, krijgt een klant tijdelijk budgetbeheer. Het budgetbeheer heeft minimaal betrekking op de huur, nutsvoorzieningen en wettelijk verplichte verzekering en afhankelijk van de zwaarte ook op overige uitgaven. Het budgetbeheer is altijd tijdelijk van aard. Dit wordt ingekocht bij een NVVK geregistreeerde organisatie als een GKB.

Onderdeel c Minnelijke schuldregelingen

Het doel van een minnelijke schuldregeling is het bewerkstelligen van een betalingsregeling voor de totale schuldenlast. Met alle schuldeisers moet een akkoord worden afgesloten. De klant betaalt drie jaar lang maandelijks een bedrag ter aflossing van zijn schulden. Na beëindiging van het traject wordt het restant van de schulden kwijtgescholden. Dit wordt ingekocht bij een NVVK geregistreeerde organisatie.

Onderdeel d WSNP verklaring

Wanneer de schuldeisers niet willen meewerken aan een schuldregeling (minnelijke traject) kan de klant een verklaring Wet schuldsanering natuurlijke personen bij de rechtbank aanvragen. De schuldhulpverleningsorganisatie biedt hierbij ondersteuning en levert benodigde informatie aan.

Onderdeel e Bewindvoering

Wanneer sprake is van verkwisting of problematische schulden, kan een verzoek worden ingediend tot onderbewindstelling bij de kantonrechter (beschermingsbewind). Zie artikel 1:432 BW. De bewindvoerder neemt dan de verantwoordelijkheid over de bezittingen over en behartigt de financiële belangen, waaronder eventueel ook de afhandeling van de schulden. De bewindvoerder kan een familielid zijn of een medewerker van een bewindvoeringsorganisatie. Verzoekers met een inkomen

op bijstandsniveau zonder vermogen kunnen bijzondere bijstand aanvragen voor de kosten van bewindvoering.

Onderdeel f Crisisinterventie

Zie de toelichting op artikel 4.

Artikel 7 Duur budgetbeheer

De duur van budgetbeheer is in het beleidsplan schuldhulpverlening 2014-2017 van de gemeente Steenwijkerland aangepast van vijf tot drie jaar.

Lid 1. De eerste 18 maanden is budgetbeheer voor alle inwoners van de gemeente Steenwijkerland toegankelijk, ongeacht het inkomen. Mits zij voor gemeentelijke schuldhulpverlening in aanmerking komen en voor hen budgetbeheer noodzakelijk is.

Lid 2. In de periode die voorafgaat aan het treffen van de schuldregeling vindt veelal al budgetbeheer plaats. Deze periode wordt niet in mindering gebracht op de 18 maanden genoemd in het eerste lid.

Lid 3. Inwoners die na 18 maanden over een inkomen beschikken gelijk aan of hoger dan 120% van de voor hen geldende bijstandsnorm, komen niet meer in aanmerking voor door de gemeente bekostigd budgetbeheer.

Bij inwoners met een lager inkomen toetst de schuldhulpverlener of mensen in staat zijn hun eigen administratie te voeren. Is dat het geval dan beëindigt het Dagelijks Bestuur budgetbeheer.

Artikel 7a Overgangsrecht duur budgetbeheer

Lid 1. De overgangsperiode is opgenomen voor inwoners die op 30 april 2014 al in door de gemeente bekostigd budgetbeheer zitten. Zij blijven gedurende 36 maanden in het door de gemeente bekostigd budgetbeheer zitten, gerekend vanaf de maand waarin budgetbeheer voor het eerst werd toegepast.

Lid 2. Bij inwoners die onder het overgangsrecht vallen, mag budgetbeheer langer duren dan 36 maanden wanneer de (minnelijke) schuldregeling nog niet is afgerond.

Artikel 8. Verplichtingen

Met dit artikel wordt de eigen verantwoordelijkheid van de hulpvrager voorop gesteld. Het behoort tot de verantwoordelijkheid van mensen zelf om tijdig de benodigde informatie te geven (lid 1) en medewerking te verlenen (lid 2). Dit zowel in de fase van het verzoek als gedurende de looptijd van een traject.

Wat betreft de verplichting tot medewerking is in lid 2 een aantal verplichtingen benoemd. Dit is geen limitatieve opsomming. De verplichtingen gelden ook jegens de GKB indien de GKB een schuldhulpverleningstraject uitvoert namens het Dagelijks Bestuur (lid 3).

Artikel 9. Weigeren en beëindigen

Eerste lid

Indien verzoeker niet of in onvoldoende mate zijn verplichtingen nakomt zoals neergelegd in artikel 8, leden 1 en 2, kan het Dagelijks Bestuur besluiten om schuldhulpverlening te weigeren.

Tweede lid

Alvorens schuldhulpverlening te weigeren wordt verzoeker indien mogelijk en van toepassing nog eenmaal een termijn geboden om alsnog, de gevraagde medewerking te verlenen of informatie te verstrekken. De termijn die aan verzoeker wordt gesteld is in dit artikel niet benoemd, maar is afhankelijk van de vraag binnen welke termijn betrokkene in redelijkheid aan het verzochte kan voldoen. Wat redelijk is hangt samen met het type verplichting.

Komt verzoeker ook gedurende de herstelperiode zijn verplichting niet na, dan kan het Dagelijks Bestuur besluiten tot weigering van de schuldhulpverlening. In het kader van eigen verantwoordelijkheid vereist het opleggen van een hersteltermijn maatwerk.

Artikel 9 is geformuleerd als een zogenaamde “kan”-bepaling. Het Dagelijks Bestuur heeft de bevoegdheid tot weigering of beëindiging, maar niet de verplichting. Dit geeft met name ruimte om van een weigering of beëindiging af te zien, indien elke vorm van verwijtbaarheid ontbreekt.

Derde lid

In dit lid staat een aantal beëindigings- en weigeringsgronden.

Onderdelen a en b

Indien uit bijvoorbeeld het onderzoek beschreven in artikel 5 blijkt dat sprake is van een onregelbare schuldenaar en van niet regelbare schulden dan zal het Dagelijks Bestuur niets kunnen regelen. Een verzoek zal dan veelal geweigerd worden.

Is sprake van een regelbaar schuldenpakket maar van een onregelbare schuldenaar, dan hangt het van de individuele situatie af wat de mogelijkheden zijn.

Is sprake van alleen een onregelbare schuldensituatie dan behoort het stabiliseren van de schuldensituatie alleen tot de mogelijkheden.

Onderdeel c

Verzoekers die bijvoorbeeld verhuizen naar een andere gemeente behoren niet meer tot de doelgroep.

Onderdeel d

Spreekt voor zich.

Onderdeel e

Hier is sprake van indien verzoeker de inlichtingenplicht omschreven in artikel 8 lid 1 niet is nagekomen.

Onderdeel f

Onder misdragingen wordt onder andere verstaan:

- a. extreem verbaal geweld;
- b. discriminatie;
- c. ernstige intimidatie (uitoefenen van psychische druk);
- d. zaakgericht fysiek geweld (vernielingen);
- e. mensgericht fysiek geweld;
- f. overige/combinatie van agressievormen.

Onderdeel g

Dit moet blijken uit bijvoorbeeld het onderzoek beschreven in artikel 5.

Onderdeel h

De selectieve en gerichte toepassing van de schuldhulpverlening kan betekenen dat deze wordt beëindigd indien de vorm van dienstverlening niet langer aansluit bij de persoonlijke omstandigheden van de verzoeker. Ook kan de schuldhulpverlening worden beëindigd of geweigerd zodra de verzoeker in staat moet worden geacht om zijn schulden of financiën zelf of via zijn netwerk te regelen.

Onderdeel i

Behoeft geen toelichting

Onderdeel j

Zonder medewerking van schuldeisers is geen regeling mogelijk. In sommige situaties is het schuldeisers zelfs niet toegestaan om mee te werken. Dit kan zich bijvoorbeeld voordoen bij fraudevorderingen in het kader van de Participatiewet.

Artikel 10. Recidive – hernieuwd verzoek

Wat betreft de bevoegdheid tot weigering van een aanbod schuldhulpverlening in relatie tot eerdere trajecten / contacten schuldhulpverlening, zijn in dit artikel regels gesteld.

Op basis van het principe van eigen verantwoordelijkheid, wordt een nadrukkelijke grens gesteld aan het kunnen doen van hernieuwde aanvragen. Dit artikel gaat evenwel niet alleen over eigen verantwoordelijkheid. Dit artikel gaat ook over prioriteitstelling: keuzes tot al dan niet toelaten tot de

schuldhulpverlening dienen mede te worden gemaakt tegen de organisatorische achtergrond van beschikbare formatie en tijd.

Bij het gebruik van artikel 10 en dus de vraag wanneer welk type hulpverlening wordt geweigerd, is het van belang om de in artikel 6 genoemde producten en diensten goed te onderscheiden.

Bij het bepalen of een persoon al eerder gebruik heeft gemaakt van schuldhulpverlening telt de verleende schuldhulpverlening en/of de contacten daaromtrent vóór de inwerkingtreding van deze beleidsregels ook mee.

De grote beleidsvrijheid zoals aan de gemeente gegeven om een dergelijke recidivebepaling op te nemen, ontslaat het Dagelijks Bestuur niet van de verplichting om, daar waar een onevenredige situatie ontstaat voor de burger, af te wijken van het bepaalde van artikel 10 indien nodig (ingevolge artikel 11 de hardheidsclausule). Uitgangspunt is en blijft evenwel het bepaalde in artikel 10.

Artikel 11. Hardheidsclausule en onvoorziene omstandigheden

Dit artikel geeft ruimte aan het Dagelijks Bestuur om in bijzondere (lid 1) en/of onvoorziene (lid 2) gevallen af te wijken van de regels zoals neergelegd in deze regeling.

Artikelen 12 en 13

Deze artikelen behoeven geen toelichting.